



MILJØ-  
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

RENOR AS AVD BREVIK  
Tangenvegen 29  
3950 Brevik

Oslo, 29. april 2016

Deres ref.:  
Birthe Hartvedt

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2016/1243  
Saksbehandler:  
Henning Gøhtesen

## Revisjonsrapport: Revisjon ved Renor Brevik

### Kontrollnummer: 2016.030.R.miljodir

#### Kontaktpersoner ved revisjonen:

*Fra virksomheten:*  
Birthe Hartvedt

*Fra Miljødirektoratet:*  
Henning Gøhtesen

*Andre deltagere fra Miljødirektoratet:*  
Britt Endre

### Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Renor Brevik under sluttmøtet den 14. april 2016. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 11. - 14. april 2016. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 3 avvik og ga 2 anmerkninger under revisjonen.

#### Avvik:

- Virksomhetens måleprogram er mangelfullt
- Virksomhetens vedlikehold og kontrollrutiner av tankanlegget omfatter ikke alt utslippskritisk utstyr
- Egenkontrollrapporten for 2015 mangler innrapportering av egengenerert farlig avfall sendt til eksterne aktører

#### Anmerkninger:

- Virksomhetens internkontrolldokumentasjon om mål og handlingsplaner kan forbedres
- Enkelte prosedyrer kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

**Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift**

|                |                              |               |
|----------------|------------------------------|---------------|
| 29. april 2016 | Henning Gøhtesen             | Einar Knutsen |
| dato           | kontrollør Miljødirektoratet | seksjonssjef  |

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Telemark ved miljøvernavdelingen
- Porsgrunn kommune

## 1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

### Ansvarlig enhet

|   |                    |
|---|--------------------|
| Navn: RENOR AS AVD BREVIK   |                    |
| Organisasjonsnr.: 980568652   | Eies av: 935906865 |
| Bransjenr. (NACE-kode): 38.220 - Behandling og disponering av farlig avfall |                    |

### Kontrollert enhet

|  |                                |
|--|--------------------------------|
| Navn: Renor Brevik                           | Anleggsnr.: 0805.0045.01       |
| Kommune: Porsgrunn                           | Fylke: Telemark                |
| Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling | Gebysats: 3                    |
| Tillatelse gitt: 17. april 2008              | Sist endret: 16. november 2010 |

## 2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Revisjonen er en del av Miljødirektorarets tilsynsaksjon i 2016 som retter seg mot behandlingsanlegg for farlig avfall. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

### Revisjonens tema

- Styringssystem
- Utslipp til vann
- Prosess og rensutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

### Definisjoner

**Avvik:** Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

**Anmerkning:** Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

**Andre forhold:** Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

### 3. Oppfølging etter revisjonen

Renor Brevik plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Renor Brevik innen 1. juli 2016 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Henning Gøhtesen.

### 4. Gebyr for revisjonen

I vårt varselbrev av 15. februar ble det varslet sats 2, men med bakgrunn i tilsynets omfang og ressursbruk fastsettes en sats lavere. Dette betyr at Renor AS Brevik ved denne revisjonen er plassert i gebyrsats 3 og skal betale kr. 86 900,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 29. april 2016. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

### 5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på [www.miljodirektoratet.no](http://www.miljodirektoratet.no) (jf. offentleglova).

### 6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

#### Avvik 1

Virksomhetens måleprogram er mangelfullt

#### Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Renor AS Brevik av 16. november 2010 kap. 13, jfr. brev med pålegg fra Miljødirektoratet datert 10. desember 2010 og 16. mai 2012.

#### Kommentarer:

I følge tillatelsen skal virksomheten ha utarbeidet og gjennomført et program for kontrollmåling av utslipp til luft og vann og støy i omgivelsene. Formålet med programmet er å dokumentere at gitte krav overholdes. Kontrollen av egne utslipp skal være kvalitetssikret og måleprogrammet skal inngå i internkontrollsystemet.

I brev datert 10. desember 2010 ble Miljødirektoratets krav til måleprogram spesifisert og dette ble fulgt opp med ytterligere spesifisering i brev datert 16. mai 2012. For å bistå virksomheter med utarbeidelse av måleprogram, er det utarbeidet veiledere, henholdsvis 2748/2010 og M-6/2013. Disse kan lastes ned fra Miljødirektoratets hjemmesider.

Måleprogrammet skal omfatte:

- alle komponenter som er uttrykkelig regulert i tillatelsen eller i forskrifter
- andre komponenter som er rapporterings-pliktige. Dette er nærmere beskrevet i veileder til egenkontrollrapportering, M-112-2014. Veilederen er lagt ut på [www.miljodir.no](http://www.miljodir.no).

Måleprogrammet skal beskrive og begrunne:

- prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver
- de ulike trinnene for målinger:
  1. metoder for volumstrømmålinger
  2. prøvetaking
  3. analyse
  4. utregning og rapportering av utslipp

Renor AS Brevik har etablert flere prosedyrebeskrivelser som omhandler virksomhetens utslippskontroll og vedlikehold/kontroll av det måleutstyret som benyttes. Selve måleprogrammet og hvordan utslippskontrollen gjennomføres omtales i hovedsak i dokument nr. PD0852 «Overvåkning av utslipp til luft og vann».

Basert på den dokumentasjonen som vi fikk fremlagt under tilsynet er konklusjonen at eksisterende prosedyrer ikke tilfredsstiller de krav som Miljødirektoratet stiller til måleprogrammet og tilhørende utslippskontroll. Manglene omfatter følgende:

- Det fremgår ikke en tilstrekkelig vurdering og begrunnelse av at det etablerte måleprogrammet har et omfang som sikrer at resultatene gjenspeiler de faktiske utslippene til virksomheten. Det fremgår bl.a. ikke en dokumentert vurdering av kartlegginger av alle utslipp virksomheten har og variasjoner av disse over tid. Dette gjelder spesielt for uttak av prøver av organiske miljøgifter som ikke utføres som kontinuerlige målinger.
- Det fremgår ikke en nærmere beskrivelse og vurdering av om målepunktene og måle metodene som er valgt tilfredsstiller gjeldene standarder.
- Vannmengdemåleren som benyttes for å fastslå vannstrømmen ut fra målestasjon er ikke dokumentert at har gjennomgått en tilfredsstillende kalibrering, og det kan ikke fremvises kalibreringssertifikat.
- Det er ikke gjort en tilstrekkelig vurdering av alle usikkerhetsbidragene ved de ulike trinnene i målingene. For selve prøvetakingen er det gjort noen vurderinger for å beskrive usikkerheten, mens det for de øvrige trinnene av målingene ikke er gjennomført (volumstrøm, analyse og beregning). Det er heller ikke gjort vurderinger av betydningen av disse bidragene og i hvilken grad de kan føre til at utslippene som rapporteres inn avviker fra de faktiske utslippene. Formålet med dette er å søke å redusere usikkerheten ved målingene mest mulig.

- Det ble opplyst fra virksomheten at prøvetakingsbeholder for uttak av mengdeproporsjonale vannprøver, som bl.a. benyttes til analyse av rapporteringspliktige forbindelser, renner over og at den ikke er stor nok i forhold til den mengden vann som tas ut i perioder hvor det er mye nedbør. Dette skjer riktignok ikke ofte, men i de tilfellene det skjer har man tømt deler av beholderen over i en annen mindre beholder som plasseres i kjøleskap sammen med de andre prøvene som benyttes i månedsblandprøven. Det fremgår ikke en nærmere vurdering av dette i forhold til hvilken betydning/påvirkning det har for prøveresultatet.

## **Avvik 2**

Virksomhetens vedlikehold og kontrollrutiner av tankanlegget omfatter ikke alt utslippskritisk utstyr

### **Avvik fra:**

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Renor AS Brevik av 16. november 2010 kap. 12.2

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kap. 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 7

### **Kommentarer:**

Jf. kap 18 i forskriften skal tankanlegg, dvs tanker, rørledninger og tilknyttet utstyr, samt tekniske barrierer, til enhver tid ha en tilfredsstillende teknisk tilstand for å forebygge forurensning. Det skal utarbeides kriterier for hva som regnes for tilfredsstillende teknisk tilstand. Videre skal det for å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand etableres og gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr som kan påvirke fare for forurensning. Hele tankanlegget inkludert rørledninger og utstyr som pumper, instrumentering og sikringsarrangementer, oppvarmingssystem, understøttelse/oppheng for rørgater, oppsamlingsarrangement, utslippsrelaterte alarmer, nivåalarmer, overflyllingsvern, dreneringsventiler, instrumentering, prøvetakingsventiler og oljeutskillere etc. er omfattet av forskriftens krav om forebyggende vedlikehold. Det forebyggende vedlikeholdet må være regelmessig og systematisk.

Renor AS Brevik har etablert et elektronisk vedlikeholdssystem som genererer arbeidsordre for preventivt vedlikehold med faste innlagte frekvenser. Når det gjelder tankfarmens vedlikehold så er det kun lagt inn arbeidsordre på sikkerhetsventiler og ventiler samt at den årlige rengjøringen av tankene ligger her. De tilstandskontrollene som gjennomføres av tankene hvert femte år er ikke lagt inn i systemet, de ligger i virksomhetens KHMS-plan. Ved disse kontrollene utføres det tykkelsesmålinger av 3. part som vurderes opp mot fastsatte akseptkriterier.

Når det gjelder utstyr som rørgater, flenser/koplinger og rørstusser på innsiden av fangdammen, så er ikke disse dokumentert i virksomhetens preventive vedlikeholdssystem med vurdering opp imot fastlagte akseptkriterier og hvor man kan følge utstyrshistorikken.

Virksomhetens rutiner for daglig oppfølging av tankfarmen er også mangelfull med hensyn til sjekk av utslippskritisk utstyr, da den ikke innbefatter alt av relevant utstyr.

### **Avvik 3**

Egenkontrollrapporten for 2015 mangler innrapportering av egengenerert farlig avfall sendt til eksterne aktører

#### **Avvik fra:**

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Renor AS Brevik av 16. november 2010 punkt 13.3

#### **Kommentarer:**

I egenrapporten punkt 4.4 skal det rapporteres farlig avfall levert til mottaker i Norge og utlandet. Renor AS Brevik har i egenrapporten for 2015 ikke opplyst at de har hatt egengenerert farlig avfall levert til eksterne aktører.

Under revisjonen kom det fram at virksomheten har deklartert og sendt følgende egengenerert farlig avfall i 2015:

- EAL 150202: 371 kg, 12.03.2015 til Renor Aurskog
- EAL 150202: 60 kg, 29.04.2015 til Renor Aurskog
- EAL 150202: 82 kg, 19.10.2015 til Renor Aurskog
- EAL 160506: 522 kg, 25.02.2015 til Renor Aurskog
- EAL 160508: 447 kg, 17.11.2015 til Renor Aurskog
- EAL 160107: 87 kg, 15.05.2015 til Renor Aurskog
- EAL 160601: 150 kg, 05.01.2015 til Batteriretur

## **7. Anmerkninger**

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

### **Anmerkning 1**

Virksomhetens internkontrolldokumentasjon om mål og handlingsplaner kan forbedres

#### **Kommentarer:**

Renor AS Brevik har i ledelsens gjennomgang satt mål for ytre miljø for 2016. Her er det også satt inn måloppnåelse for målene fra 2015. Målene satt opp i ledelsens gjennomgang er tatt inn i KHMS-plan Brevik 2016. Renor AS Brevik har satt som et av hovedmiljømålene at de skal overholde av alle krav i tillatelser. Tillatelsen er virksomhetens plikter for å drive sin virksomhet etter Forurensningsloven hvor Miljødirektoratet forutsetter at kravene overholdes.

Det andre hovedmålet for ytre miljø er gjennomføring av VORR- runder (vernerunder, orden, renhold og ryddighet). KHMS- plan beskriver en del aktiviteter knyttet til dette målet.

Det tredje målet for ytre miljø om oppfølging av system for energisparing er generelt og er et lite konkret mål. KHMS- plan beskriver ingen aktiviteter knyttet til dette målet. Det ble under revisjonen opplyst litt om arbeid som gjort i forhold til energisparing.

KHMS- planen viser til aktiviteter som skal gjennomføres løpende, innen året eller 2017 og er i liten grad knyttet til konkretisering av mål som beskriver hvordan mål skal oppnås og hvordan måloppnåelse skal vurderes.

## Anmerkning 2

Enkelte prosedyrer kan forbedres

### Kommentarer:

Miljødirektoratet har sett gjennom noen av virksomhetens prosedyrer og enkelte har forbedringspunkter:

- Prosedyre Miljørappoterering (PD2374) viser til SFT og Klif som er Miljødirektoratets gamle navn flere steder i prosedyren
- Prosedyre Eksport og import av farlig avfall (PD1296) viser i hovedsak til den aktiviteten og tilhørende dokumenter som utføres på Renor Aurskog og ikke Renor Brevik
- Prosedyre Forebyggende og korrigerende tiltak-avvik og avviksbehandling (PD1290) sier i punkt 2.5 at før lukking av avvik skal avvismelder forvise seg om at planlagte tiltak er gjennomført og at de virker. Hvis ikke, skal avviket sendes tilbake til saksbehandler. Under revisjonen kom det fram at det forekommer at avvik lukkes av avvismelder før tiltak er gjennomført. Det kom også fram at kvalitetssjef har mulighet til å åpne lukkede avvik, men dette er ikke beskrevet i prosedyren.
- Prosedyre Tankfarm (PD1251) beskriver blant annet vedlikehold og kontroll av tankfarm. I punkt 2 er det listet opp utstyr i tankfarmen, men alt av relevant utstyr er ikke nevnt.

## 8. Andre forhold

### Energiledelse

Under revisjonen ble ikke energiledelse valgt som eget tilsystema. Ved kontroll av virksomhetens målstyringsystemer ble det likevel sett på deler av det arbeidet som er gjort innenfor dette området, da energisparing er valgt som ett av målene/fokusområdene for 2016. Det ble opplyst fra virksomheten at arbeidet er godt i gang, men at man ikke er helt i mål med hensyn på å kartlegge innsparingspotensialet ved bedriften samt få på plass konkrete tiltaksplaner for å redusere energiforbruket ytterligere.

### Finansiell garanti

Renor Brevik har etablert økonomisk sikkerhetsstillelse i henhold til tillatelsens punkt 2.6 som er godkjent av Miljødirektoratet. Under tilsynet ble beregningsgrunnlaget for denne sikkerhetsstillelsen gjennomgått. Opplysninger som ble oppgitt fra virksomheten rundt dette vil bli videreformidlet til kravstillende seksjon i Miljødirektoratet, som eventuelt vil følge opp dette videre.

### Bruk av trevirke som tilsatsmateriale

Det ble under tilsynet opplyst at man er i gang med å erstatte jomfruelig fyll med kverna avfallsbasert trevirke som tilsatsmateriale i produksjon av brenselsblandinger som leveres til Norcem.

### Nytt elektronisk system for Kurs/Kompetanseoversikt

Det ble opplyst fra virksomheten at de er i ferd med å legge alle kompetanseoversikter og kurs/opplærings moduler inn i et nytt system, Munio, som vil bidra til en enda bedre oversikt som igjen kvalitetssikrer at riktig kompetanse er tilgjengelig i den daglige driften til enhver tid.

### Bruk av elektroniske strekkoder på avfallsbeholdere

Virksomheten merker alt farlig avfall med strekkoder som skannes ved overføring mellom de ulike mottaksområdene og lagerarealene. Dette gir en god oversikt over lagerområder med hensyn til

hvor hvert enkelt kolli er plassert, samt at det sikrer lett tilgjengelig oversikt både i forhold til lagringstid og lagringsmengder.

## 9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte 11. april 2016: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 11. april 2016 til 14. april 2016.
  - 8 personer ble intervjuet
  - befaringer til følgende steder:
    - Mottakskontroll
    - Lagerområder
    - Målestasjoner
    - Kontrollrom
    - Prosessanlegg
    - Tankanlegg
- Avsluttende møte 14. april 2016: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

## 10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet

## Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Renor Brevik, 11. - 14. april 2016

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

| Funksjon                   | Åpningsmøte | Intervju | Sluttmøte |
|----------------------------|-------------|----------|-----------|
| Administrerende direktør   | x           | x        | x         |
| Hovedverneombud            | x           |          | x         |
| Produksjonsassistent       | x           | x        | x         |
| Lab.leder                  | x           | x        | x         |
| Operatør                   | x           |          | x         |
| Vedlikeholdsleder          | x           | x        | x         |
| Mottaksassistent           | x           | x        |           |
| Leder mottaksavdeling      | x           | x        | x         |
| Prøvetaker                 | x           | x        | x         |
| HMS-rådgiver/kvalitetssjef | x           | x        | x         |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |
|                            |             |          |           |

### Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Henning Gøhtesen, revisjonsleder

Britt Endre, revisor